

بررسی مقایسه‌ای اختلالات روانی در بیماران وابسته به تریاک و هروئین

دکتر علیرضا غفاری‌نژاد^۱ دکتر حسن ضیاء‌الدینی^۲ فاطمه پویا^۳

^۱ دانشیار، گروه روانپزشکی^۲ استادیار، گروه روانپزشکی^۳ مربی، دانشگاه علوم پزشکی کرمان

مجله پزشکی هرمزگان سال هفتم شماره اول بهار ۸۲ صفحات ۲۷ تا ۳۱

چکیده

مقدمه: وابستگی به مواد مخدر افیونی، یکی از مشکلات مهم بهداشتی در کشور ما به شمار می‌رود. مطالعات متعدد نشان داده است که اکثر بیماران وابسته به این مواد دچار اختلالات روانی همراه نیز می‌باشند. هدف از این مطالعه بررسی اختلالات روانی در بیماران وابسته به مواد مخدر افیونی و مقایسه این اختلالات بین دو گروه بیمار وابسته به تریاک و هروئین بود.

روش کار: در این مطالعه مقطعی - توصیفی ۱۹۲ بیمار مرد وابسته به مواد مخدر افیونی که برای ترک وابستگی در بیمارستان شهید بهشتی کرمان بستری شده بودند بطور تصادفی انتخاب شدند. پس از ثبت خصوصیات جمعیت‌شناختی نمونه مورد مطالعه، اختلالات روانی آنها از طریق آزمون استاندارد SCL-90-R مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج حاصله با استفاده از آزمون‌های کای اسکور و آنالیز واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و $P < 0/05$ سطح معنی دار در نظر گرفته شد.

نتایج: میانگین سنی نمونه مورد مطالعه $32/92 \pm 7/67$ سال بود و در کلیه مقیاس‌های SCL-90-R در وضعیت بیمار و یا در وضعیت مرزی ارزیابی گردیدند. نمره مقیاس‌های وسواس و اجبار، اضطراب، ترس مرضی، روان‌پریشی، ضریب کلی علائم مرضی (GSI) و مجموع علائم مثبت مرضی (PST) به صورت معنی‌داری در بیماران وابسته به هروئین از بیماران وابسته به تریاک بیشتر بود ($P < 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری: توصیه می‌شود کلیه بیماران وابسته به مواد مخدر افیونی از نظر وجود اختلالات روانی همراه بررسی گردند. درمان اختلالات روانی همراه می‌تواند نتیجه درمان اعتیاد را بهبود بخشد. بیماران وابسته به هروئین به نسبت بیماران وابسته به تریاک، از سایکوپاتولوژی بیشتری رنج می‌برند و احتیاج به توجه بیشتری دارند.

کلید واژه‌ها: روانپزشکی - هروئین - وابستگی به هروئین - تریاک - وابستگی تریاک - شیوع

نویسنده مسئول:

دکتر علیرضا غفاری‌نژاد

کرمان - بلوار جمهوری اسلامی

بیمارستان شهید بهشتی

تلفن: ۹۸ ۳۴۱ ۲۱۱۷۸۸۴+

فاکس: ۹۸ ۳۴۱ ۲۱۱۰۸۵۶+

Email: argneyad@yahoo.com

مقدمه:

نیمه اول قرن نوزدهم تریاک یک درمان قابل قبول برای افسردگی به شمار می‌رفت (۱). امروزه نه تنها تریاک و مشتقات آن به عنوان درمان هیچ دردی پذیرفته نیست، بلکه خود باعث ایجاد و تداوم بسیاری از مشکلات اجتماعی، طبی و روانی است. از جمله بسیاری از بیماران وابسته به مواد مخدر افیونی، به اختلالات روانی همراه دیگری نیز مبتلا می‌باشند. به نظر می‌رسد در کشور ما الگوی مصرف مواد مخدر در حال تغییر می‌باشد و یکی

وابستگی به مواد مخدر افیونی یکی از مشکلات عمده بهداشتی در کشور ماست. این اختلال ضمن آنکه باعث ایجاد آسیب‌های زیادی به فرد مبتلا و خانواده وی می‌گردد، باعث هدر رفتن سرمایه‌های ملی نیز می‌شود. برای مقابله با پدیده وابستگی به مواد افیونی، داشتن شناخت کافی از جنبه‌های مختلف این پدیده لازم است. استفاده درمانی از تریاک از دیرباز مرسوم بوده است. در